

Guia docent 410304 - PRC1-FP - Pràcticum I

Última modificació: 26/09/2021

Unitat responsable: Facultat d'Informàtica de Barcelona
Unitat que imparteix: 410 - ICE - Institut de Ciències de l'Educació.

Titulació: **Curs:** 2021 **Crèdits ECTS:** 4.0
Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Maica Sanz Gómez

Altres: Judith Tello Artigas

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

- CEMP2. Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita en la pràctica docent.
- CEMP1. Adquirir experiència en la planificació, la docència i l'avaluació de les matèries corresponents a l'especialització.
- CEMP3. Dominar les destreses i habilitats socials necessàries per fomentar un clima que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
- CEMP4. Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.

Genèriques:

- CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
- CG3. Comunicació eficaç oral i escrita: comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge i de l'elaboració del pensament, i participar en debats sobre temes educatius.
- CG1. Emprenedoria i innovació: identificar els elements que caracteritzen l'organització d'un centre docent, relacionar la planificació de l'ensenyament-aprenentatge amb els resultats obtinguts i fer propostes de millora.
- CG2. Sostenibilitat i compromís social: valorar la complexitat dels fenòmens socials típics de la societat del benestar i ser sensible a la realitat social (plural, diversa i multicultural), per a facilitar la inclusió de tot l'alumnat i transmetre un compromís ètic i del dret a la diferència.
- CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.
- CG5. Ús solvent dels recursos de informació: gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la utilització de recursos diversos i tecnologies de la informació per a l'ensenyament-aprenentatge. Aplicar les TIC en l'activitat docent i transformar la informació en coneixement (TAC) a través del disseny d'activitats o accions que repercutiran en l'alumnat.

METODOLOGIES DOCENTS

El Pràcticum està orientat a facilitar la professionalització de l'estudiantat. Permet conèixer els aspectes bàsics de la professió docent en contextos reals. Així mateix, pretén que l'estudiantat pugui capitalitzar les competències treballades en les assignatures que conformen el pla d'estudis d'aquest Màster.

Es preveu la realització de 60 hores durant el primer quadrimestre i de 150 hores durant el segon quadrimestre.

La metodologia de funcionament es descriu a continuació:

El responsable del pràcticum realitzarà les assignacions en funció del perfil de l'estudiantat i dels centres de secundària, tenint en compte la relació de centres-formadors seleccionats pel Departament d'Educació.

El nombre d'estudiants per mentor de centre serà , en general, d'un màxim de 2. Es realitzaran sessions grupals i sessions de tutoria individualitzada.

L'estructura i organització dels seminaris és la següent:

SEMINARI INTRODUCTORI:

Metodologia: Presencial.

Continguts: Presentació de l'assignatura; Expectatives.

Activitats: Dinàmica grupal.

SEMINARI INICIAL:

Metodologia: Presencial i activitat telemàtica.

Continguts: Preparació del Pràcticum; La memòria de pràctiques; Els centres de pràctiques; Agents que intervenen; Funcions a desenvolupar; Criteris d'avaluació. La comunicació oral. Elements que conformen la comunicació oral (verbal, no verbal, el missatge)

Activitats: Treball en grup; Mètode del cas; Role playing; Intervencions en el fòrum.

TUTORIA EN PETIT GRUP I/O TUTORIA INDIVIDUALITZADA

SEMINARI DE SEGUIMENT:

Metodologia: Presencial i activitat telemàtica.

Continguts La pràctica reflexiva. El cicle reflexiu. Identificació de problemes i reconducció de situacions. Feedback de la primera part de la memòria.

Activitats: Treball en grup; Exposicions orals; Intervencions en el fòrum.

TUTORIA EN PETIT GRUP I/O TUTORIA INDIVIDUALITZADA

SEMINARI FINAL:

Metodologia: Presencial.

Continguts: Intercanvi d'experiències: El centre, el departament, l'entorn, l'aula, l'alumnat, inclusió, l'atenció a la diversitat, las TIC...; Identificació de problemes i reconducció de situacions; Resolució de dubtes finals. Avaluació del desenvolupament del pràcticum.

Activitats: Treball en grup. Exposicions orals.

Pel correcte desenvolupament del Pràcticum es facilitarà una Guia de suport.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Durant l'estada en el centre l'estudiantat ha de:

Conèixer el centre docent quant als seus projectes, entorn, espais, línees educatives, recursos necessaris tant humans, com materials...

Participar en la dinàmica de treball del centre educatiu i formar part de la seva activitat acadèmica.

Reflexionar sobre els diferents papers / rols del professorat en els centres educatius.

Incentivar l'esperit crític per diagnosticar necessitats o problemes.

Observar el grup-classe i les actuacions del professor-a/tutor-a.

Participar en el desenvolupament de les activitats d'aula.

Establir estratègies i tècniques d'observació i coneixement de les dinàmiques de funcionament d'un grup-classe.

Conèixer el currículum normatiu corresponent a la matèria / crèdit a impartir.

Conèixer la programació didàctica establerta pel departament del centre corresponent per a la matèria / crèdit a impartir.

Conèixer la dinàmica de funcionament del departament del centre corresponent així com els acords / estratègies que aquest tingui amb altres departaments afins.

Desenvolupar la programació didàctica, en base a competències, corresponent a la matèria / crèdit que l'alumnat hagi d'impartir, adequant-se a les normes del departament corresponent, a les característiques del centre i a la tipologia d'alumnat.

Establir estratègies d'ensenyament-aprenentatge, així com d'avaluació i seguiment, diverses i adients al nivell corresponent a la intervenció.

Participar en les reunions dels diferents equips: tutors/es, professorat de nivell, claustre, departament.

Participar en les activitats organitzades pel centre i/o el departament corresponent: sortides, visites, activitats culturals.

Aportar propostes d'innovació educativa que suposin una millora a nivell d'aula.

Aplicar la pràctica reflexiva al llarg del procés de la intervenció i ser capaç de treure'n les conclusions adients per millorar la tasca docent. Aquestes accions han d'ajudar a la formació de la identitat professional docent.

Aplicar diferents tipologies de recursos didàctics al llarg de la intervenció, especialment els relacionats amb l'ús de les TIC.

Aplicar el mètode de projectes.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores activitats dirigides	60,0	60.00
Hores aprenentatge autònom	36,0	36.00
Hores grup gran	4,0	4.00

Dedicació total: 100 h

CONTINGUTS

1. EL CENTRE I LA SEVA ORGANITZACIÓ

Descripció:

1.1. Coneixement i funcionament del centre

- a) Entorn i infraestructura del centre (coneixement de les instal·lacions, horaris...)
- b) Oferta formativa del centre. PEC i Programació general anual.
- c) Gestió (òrgans de govern), coordinació i avaluació del centre (projecte de qualitat i millora continua, si escau). Avaluació diagnòstica.
- d) NOFC.
- e) Projectes de centre a nivell transversal (projectes europeus, d'innovació, d'autonomia de centre, lingüístics, d'alumnat nouvingut, programa salut-escola ...)

Activitats vinculades:

Pràctiques d'observació i d'intervenció. Instruments: Pautes d'observació.

1.2. Professorat i alumnat

- a) Tipologia de l'alumnat (procedència de l'alumnat: geogràfic, social; necessitats educatives especials ...)
- b) Funcions del professorat (docent, tutoria, relació i atenció a les famílies, tutoria de formació en centres de treball...).
- c) Atenció a la diversitat. CAD
- d) Prevenció, gestió i resolució de conflictes, normativa de convivència.
- e) Relació amb les famílies.

Activitats vinculades:

Pràctiques d'observació i d'intervenció. Instruments: Pautes d'observació.

1.3. Recursos

- a) Relacions del centre educatiu amb els RR de l'entorn (Centre de recursos pedagògics, EAP, CESIRE, Centres de recursos específics, Biblioteques).
- b) Recursos organitzatius i metodològics (agrupaments, aules obertes, tallers, treball per projectes...).
- c) Recursos tecnològics del centre.

Activitats vinculades:

Pràctiques d'observació i d'intervenció.

1.4. La Formació en centres de treball (només per l'estudiantat de FP)

Dedicació: 100h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup mitjà/Pràctiques: 60h

Activitats dirigides: 15h

Aprenentatge autònom: 21h

ACTIVITATS

PRÀCTIQUES D'OBSERVACIÓ

Descripció:

Amb el suport, acompanyament i seguiment del tutor/de la tutora o d'altres membres del centre docent (en funció de l'objecte d'observació), és realitzarà una anàlisi de les activitats acadèmiques del centre, tant les relacionades amb la pròpia disciplina així com els aspectes transversals relacionats amb els diferents rols que desenvolupa el professorat en els centres de secundària (equips directius, tutories...). Així mateix, aquestes pràctiques han de possibilitar la reflexió sobre el sistema educatiu i les relacions internes i externes establertes.

Material:

Material de les sessions teòrico-pràctiques realitzades a la Universitat, del Mòdul Genèric i Específic.

Lliurament:

- Realització del portafoli.

Dedicació: 84h

Grup gran/Teoria: 4h

Grup mitjà/Pràctiques: 50h

Activitats dirigides: 15h

Aprenentatge autònom: 15h

PRÀCTIQUES D'INTERVENCIÓ ACOMPANYADA I AUTÒNOMA

Descripció:

Participació directa de l'estudiantat actuant en el centre com a "professorat en pràctiques". Implicació transversal en el centre. Activitats de l'aula quant a la didàctica de la disciplina, tant fora de l'aula (activitats prèvies com elaboració de programacions didàctiques, disseny d'activitats d'ensenyament-aprenentatge, avaluació...) com dins de l'aula (activitat docent en un grup o diversos grups del mateix nivell o diferents).

Aquesta participació es donarà a dos nivells, primer de forma acompanyada (l'estudiantat realitzarà intervencions puntuals a l'aula i en altres processos del centre amb el suport i la supervisió del tutor/a del centre) i de forma autònoma (inclou la programació, el desenvolupament i l'avaluació d'una UD, la intervenció com a professor responsable del grup classe, la gestió directa de l'aula i la reflexió compartida amb la resta de docents).

Material:

Material de les sessions teòrico-pràctiques realitzades a la Universitat, del Mòdul Genèric i Específic.

Lliurament:

- Realització del portafoli.

Dedicació: 16h

Grup mitjà/Pràctiques: 10h

Aprenentatge autònom: 6h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Per poder ser avaluat/da de l'assignatura és imprescindible:

- L'assistència al centre de pràctiques i la realització de les hores presencials estipulades
- El lliurament de la memòria parcial i final
- El lliurament del dietari parcial i final

Configuració de la qualificació final:

- AVALUACIÓ: ESTADA AL CENTRE (50%). Avalua el mentor-a / coordinador-a. Què s'avalua: implicació i participació, competències interpersonals, elaboració de l'UF, actuació a l'aula.

- AVALUACIÓ: MEMÒRIA (30%). Avalua el professorat del Pràcticum. Què s'avalua: Coneixement del centre, reflexions de les observacions realitzades, el cicle reflexiu, qualitat dels materials de suport realitzats, la programació didàctica.

- AVALUACIÓ: SEMINARIS DEL PRÀCTICUM (15%). Avalua el professorat del Pràcticum. Què s'avalua: assistència als seminaris, participació i la qualitat de les aportacions.

- AVALUACIÓ: AUTOAVALUACIÓ COMPETÈNCIES INTERPERSONALS (5%). Què s'avalua: Realització de la rúbrica d'autoavaluació de competències interpersonals dels estudiants. Aquest instrument ha de contribuir a la reflexió de l'estudiant sobre les seves competències interpersonals contrastades amb l'avaluació del tutor del centre.

El mecanisme de control d'assistència i de les activitats realitzades, es portarà a terme amb la realització d'un dietari per part de l'estudiantat.

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

L'estudiant disposarà d'una Guia a on s'especificarà tota la informació sobre el pràcticum.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Domingo, A. La pràctica reflexiva: bases, modelos e instrumentos. Madrid: Narcea, 2014. ISBN 842771999X.
- Vaello, J. El professor emocionalment competent: un pont sobre "aules" turbulentes. Barcelona: Graó, 2009. ISBN 9788478276981.
- Perrenoud, P. Diez nuevas competencias para enseñar: invitación al viaje. Barcelona: Graó, 2004. ISBN 9788478273218.
- Day, C. Pasión por enseñar: la identidad personal y profesional del docente y sus valores. Madrid: Narcea, 2006. ISBN 9788427715080.
- Esteve, O.; Melief, K.; Alsina A. (coord.). Creando mi profesión. Barcelona: Octaedro, 2010. ISBN 9788499210933.
- Teixidó, J. La acogida al profesorado de nueva incorporación. Barcelona: Graó, 2009. ISBN 9788478277087.
- Albaladejo, M. La comunicació més enllà de les paraules. Barcelona: Graó, 2007. ISBN 9788478274994.
- Asensio, J.M. El desarrollo del tacto pedagógico, o, La otra formación del educador), Critica y Fundamentos. Barcelona: Grao, 2010. ISBN 9788478279036.

RECURSOS

Material audiovisual:

- EL CENTRE FORMADOR: ENTORN D'APRENTATGE PROFESSIONALITZADOR.
<https://projectes.xtec.cat/centresformadors/wp-content/uploads/usu1341/2021/06/El-centre-formador.pdf>

Enllaç web:

- Compromisos amb la comunitat educativa.
<https://projectes.xtec.cat/centresformadors/wp-content/uploads/usu1341/2021/02/Compromisos.pdf>
- Pràctiques universitàries en centres educatius formadors.
https://documents.espai.educacio.gencat.cat/PC/GestioAcademica/Practiques_universitaries.pdf
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya (2007). Comencem bé. Guia per professor novell. (consulta 2.9.18).
http://bloccs.xtec.cat/juando/files/2007/11/comencem_be_20061.pdf

- Práctica reflexiva. Metodologías formativas basadas en la reflexión. (consulta 2.9.18). <https://www.practicareflexiva.pro/>
- Zeichner, Kenneth. El maestro como profesional reflexivo (consulta 2.9.18). <https://www.practicareflexiva.pro/wp-content/uploads/2012/04/Org-El-maestro-como-profesional-reflexivo-de-Kenneth-M.-Zeichner..pdf>